

ANY XV

LA GRALLA

PUBLICACIÓ

SETMANAL

Núm. 702

FULLES DOMINICALS COMENTARI LINGÜÍSTIC

DXXXIX

Aquell senyor King Vidor, tan celebrat i tan lloat, ens tenia en constant preocupació cada vegada que anàvem a veure una de les seves produccions. No podíem sincerament copsar aquesta meravella de direcció i visió cinematogràfica que li retreien els seus apologistes. King Vidor, per a nosaltres era poc clar, poc precís, un xic massa atribulat. Les visions cinematogràfiques deuen sotmetre's inexorablement al ritme de l'acció, de tal manera, que, d'accel·lar-se o retardar-se, estronca l'emoció que és de propòsit. Per altra banda cal situar l'espectador el mateix en el temps que en l'espai: la visió clara del lloc, la perfecte situació en l'escena és primordial en el cinema com en el teatre; és el punt de partida del seguiment del drama o la comèdia. I King Vidor fins ara no havia lograt situar-nos ben concretament en les seves pel·lícules.

Però ve «El nostre pa de cada dia» i en tota la primera part seguim sense concebir els límits reals de l'escena. No podem aconseguir situar-nos ni en un ambient interior ni exterior. Serà un drama purament filosòfic, ens diem, l'angoixa que envolta els actors? Vénen després escenes més concretes i ens fem càrrec del drama: Vidor el fixa i el situa en la pròpia deu, en el peculiar escenari: el camp. Llavors ix el formidable director que pressentíem i que ens havien fet pressentir; ens donem compte que la nostra curta intel·ligència no havia arribat a descobrir l'art d'aquest director.

Però també remarquem que ell sent vertaderament el drama des d'aquell instant del film i que el sofreix i el viu. I apareix una acció accelerada, i les visions es succeeixen isocrones al ritme de l'acció; i esdevé un «crescendo» meravellós, sublim, al compàs, cada volta més viu, dels batecs del cor. Tot té aquella amplificació emotiva de les danses enervants del ritual antic, fins el comble, fins el desenllaç — que hom palpa — que el frueix, que el viu.

«El nostre pa de cada dia» és una pel·lícula bona de debò i King Vidor és un directoràs de bo de bo. Cal veure aquest film.

L'ALTRE

Aquest número ha passat per la censura

La Redacció de «La Gralla»

Advertim als nostres lectors, subscriptors, anunciants i a tothom, que la Redacció i Administració de LA GRALLA ha quedat instal·lada provisionalment a la Plaça de la República, 21 (Can Garrell de la Plaça).

Els castellanismes de lèxic

Hem comentat alguns castellanismes sintàctics, amb el desig de remarcar públicament unes imperfeccions de la nostra llengua que cal combatre. Hi ha, encara, els castellanismes de lèxic, o sia aquells mots de procedència estranya que s'han introduït al català per expressar les mateixes idees que expressen en llur idioma originari.

Són tants i tan greus els castellanismes de lèxic, que per a conèixer llur gran majoria—no, encara, tots—cal consultar els llibres que els gramàtics de prestigi han publicat amb el fi d'estudiar-los, catalogar-los i combatre'ls, exposant les substitucions més adients.

Ens permetem recomanar el «Diccionari de barbarismes del català modern» d'Emili Vallès i «Els barbarismes» per Bernat Montsià, a tots els qui vulguin aprofundir en l'estudi d'aquesta malura lingüística que malmet la nostra llengua.

Pel nostre compte, volem simplement fixar l'atenció sobre les dificultats que presenta el coneixement dels castellanismes que s'han esmunyit, al llarg del temps, dins el nostre idioma. S'hi han instal·lat d'una manera tan fal·laç —adobtant una aparença catalana— que costa de trobar-los, i àdhuc persones coneixedores de molts secrets de la llengua, cauen alguna vegada en l'ús de castellanismes que passen com si fossin expressions vernacles.

És tan fàcil d'enlletgir una comunicació correcta amb un castellanisme prou corrent com *atinat* (parer *atinat*, recomanació *atinada*...), posem per cas!

Esteve SARROCA

Advertiment important

Causes alienes a la nostra voluntat, privaren la publicació del número de LA GRALLA corresponent a diumenge, 30 de juny, i ens obliguen momentàneament a la reducció del format del nostre periòdic, i, per tant, a la limitació del text del present número.

Confiem que dintre de poc podrem reprendre normalment les nostres tasques i que en ocasió oportuna compensarem els nostres abonats d'aquestes deficiències.